

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMA,**annettu 29 päivänä huhtikuuta 2015,****joka sisältää huomautukset, jotka ovat erottamaton osa päätöstä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan lentoturvallisuusviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2013**

EUROOPAN PARLAMENTTI, joka

- ottaa huomioon päätöksensä vastuuvapauden myöntämisestä Euroopan lentoturvallisuusviraston talousarvion toteuttamisesta varainhoitovuonna 2013,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 94 artiklan ja liitteen V,
- ottaa huomioon talousarvion valvontavaliokunnan mietinnön sekä liikenne- ja matkailuvaliokunnan lausunnon (A8-0074/2015),
- A. toteaa, että Euroopan lentoturvallisuusviraston tilinpäätöksen mukaan sen lopullinen talousarvio varainhoitovuodeksi 2013 oli 167 023 535 euroa, mikä merkitsee 5,15 prosentin lisäystä vuoteen 2012 verrattuna;
- B. toteaa, että viraston tilinpäätöksen mukaan unionin rahoitusosuus viraston talousarviosta vuonna 2013 oli 35 829 562 euroa, mikä tarkoittaa 0,2 prosentin lisäystä vuoteen 2012 verrattuna;
- C. ottaa huomioon, että tilintarkastustuomioistuin on todennut kertomuksessaan Euroopan lentoturvallisuusviraston tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2013 saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että viraston tilit ovat luotettavat ja tilien perustana olevat toimet ovat lailliset ja sääntöjenmukaiset;

Vuoden 2012 vastuuvapausmenettelyn seuranta

1. toteaa, että tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen mukaan yhden vuoden 2011 kertomuksessa esitetyn huomautuksen osalta, joka vuoden 2012 kertomuksessa oli ”kesken”, toteutettiin korjaavia toimia ja se on nyt tilintarkastustuomioistuimen vuotta 2013 koskevan kertomuksen mukaan ”toteutettu”; toteaa myös, että vuoden 2012 kertomuksessa esitettyjen neljän huomautuksen osalta toteutettiin korjaavia toimia ja kaksi on nyt ”toteutettu” ja kahden tilanne on ”ei relevantti”;
2. panee merkille, että viraston mukaan
 - vuoden 2013 vuotuisen toimintakertomukseen sisällytettiin eturistiriitojen hallintaa koskevia tietoja ja tilastotietoja;
 - pääjohtajan, johtajien ja yksikönpäälliköiden ansioluettelot ja etunäkökohtia koskevat ilmoitukset oli julkaistu kokonaisuudessaan viraston verkkosivustolla 1. joulukuuta 2014, kuten vastuuvapauden myöntävä viranomais pyysi vuonna 2014;
 - tiedot viraston toiminnan vaikutuksesta unionin kansalaisiin ovat luettavissa sen verkkosivustolla, jolla julkaistaan vuosittain strategisia asiakirjoja, myös vuotuinen yleiskertomus, vuotuinen turvallisuuskatsaus ja työohjelma;

Huomautukset toimien laillisuudesta ja sääntöjenmukaisuudesta

3. panee merkille, että virasto käytti vuonna 2013 noin 22 000 000 euroa hankintamenettelyihin ulkoistaessaan osan hyväksyntätoimistaan kansallisille ilmailuviranomaisille ja päteville yksiköille; toteaa, että viraston hallintoneuvoston päätöksellä vahvistetuissa ohjeissa kuvataan prosessi, jolla tietyt hyväksyntätehtävät osoitetaan sopimuspuolille, sekä sovellettavat kriteerit;

4. kehottaa virastoa lisäämään ulkoistamisen avoimuutta dokumentoimalla osoittamisprosessit ja ohjeissa asetettujen kriteerien pohjalta suoritettut arvioinnit paremmin; toteaa huolestuneena tämän koskevan myös tapauksia, joissa tarjoajille annetaan useita muita arvoltaan vähäisiä sopimuksia;

Maksusitoumukset ja määrärahasiirrot varainhoitovuodelta toiselle

5. panee merkille, että sidottujen määrärahojen osuus oli kaikkiaan keskimäärin 98 prosenttia ja että se vaihteli 92 prosentista osastossa 3 (toimintamenot) 98 prosenttiin osastossa 2 (hallintomenot);
6. toteaa, että sidottujen määrärahojen siirtojen kokonaismäärää vähennettiin yleisesti 10 100 000 eurosta (11 prosenttia) 7 200 000 euroon (8 prosenttia) vuodesta 2012 vuoteen 2013; on huolestunut siitä, että osastossa 3 siirtojen määrä oli edelleen korkea, 3 400 000 euroa (42 prosenttia), vaikka siirtojen osuus pienentyi yleisesti; huomauttaa, että viraston toiminnan monivuotinen luonne selittää osan määrärahasiirroista, mutta näin suuri siirtojen määrä on ristiriidassa talousarvion vuotuisuuden periaatteen kanssa;

Hankinta- ja palvelukseenottomenettelyt

7. toteaa, että tilintarkastustuomioistuin ei vuotta 2013 koskevassa kertomuksessaan esittänyt huomautuksia viraston palvelukseenottomenettelyistä;
8. panee viraston antamista tiedoista merkille, että vaatimukset, jotka hakijoiden on palvelukseenottomenettelyissä täytettävä, asetettiin Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen mukaisesti ja että tilintarkastustuomioistuimen vuotta 2012 koskevassa kertomuksessa mainittu tapaus katsotaan loppuun käsitellyksi;
9. palauttaa mieliin parlamentin talousarviomenettelyn yhteydessä esittämän kannan, jonka mukaan henkilöstöön, jota koskevat menot rahoitetaan alalta kerätyillä maksuilla unionin talousarviovarojen sijaan, ei pitäisi soveltaa unionin toteuttamaa vuosittaista kahden prosentin vähennystä; katsoo, että komission olisi tarkasteltava erikseen virastoja, jotka saavat rahoituksensa pääasiassa unionin talousarviosta, ja ehdotettava erityispuitteita virastoille, joiden rahoitus on peräisin lähinnä toimijoiden maksuista, joiden olisi oltava suhteutettuja viraston tarjoamiin palveluihin;

Eturistiriitojen ennaltaehkäisy ja hallinta sekä avoimuus

10. panee merkille, että vuonna 2013 virasto tarkasteli uudelleen 213:a etunäkökohtia koskevaa ilmoitusta vuonna 2012 hyväksytyjen lentoturvallisuusviraston henkilöstöä koskevien käytäntesääntöjen valossa; pitää myönteisenä virastoa koskevan asetuksen tarkistamista ja korostaa tarvetta tarkistaa käytäntesääntöjä, jotta vältetään mahdolliset eturistiriidat; ehdottaa tässä yhteydessä, että tilintarkastustuomioistuimen olisi valvottava säännöllisesti käytäntesääntöjen täytäntöönpanoa ja itse tapauksia; huomauttaa, että vuonna 2013 havaittiin kaksi niin kutsuttua pyöröovitapausta; toteaa, että kummassakin pyöröovitapauksessa virasto hyväksyi ilmoitetut toimet sillä edellytyksellä, että kyseiset henkilöt eivät ota yhteyttä viraston henkilöstöön, eivät harjoita edunvalvontaa henkilöstön keskuudessa eivätkä osallistu suoriin sopimusneuvotteluihin viraston kanssa 12–24 kuukauden jääviysaikana;
11. panee huolestuneena merkille, että eturistiriitaongelma koskee erittäin suuressa määrin asiantuntijalautakunnan jäseniä, joiden tehtävänä on testata ja hyväksyä tuotteet; ilmaisee vakavan huolensa kahdesta viraston vuonna 2013 havaitsemasta niin kutsutusta pyöröovitapauksesta ja suosittelee, että virasto lujittaa edelleen riippumattomuutta koskevia toimintaperiaatteitaan, erityisesti julkistamalla johtajien, neuvoa-antavan lautakunnan ja asiantuntijalautakunnan jäsenten ansioluettelot ja etunäkökohtia koskevat ilmoitukset syyskuun 2015 loppuun mennessä; kehottaa virastoa hyväksymään kattavia toimintaperiaatteita sellaisten eturistiriitatilanteiden hallintaa varten kuin virkamiehen luopuminen edustaan, virkamiehen jääväminen niin, ettei hän voi osallistua päätöksentekoprosessiin, jossa hän on esteellinen, tiettyjen tietojen käyttöoikeuden rajoittaminen jääviltä virkamieheltä, virkamiehen tehtävien uudelleenjärjestely tai virkamiehen eroaminen virastaan;

Sisäinen valvonta

12. panee viraston antamista tiedoista merkille, että tilintarkastustuomioistuimen kanssa käytyjen keskustelujen ja vastuuvapauden myöntävän viranomaisen esittämien suositusten perusteella suoritettiin ennako- ja jälkitar- kastuksia; panee merkille, että viraston varainhoitoa koskevien säännösten mukaan jälkitar- kastukset eivät ole pakollisia; panee merkille, että virasto laati jälkitar- kastuksia koskevan vuotuisen suunnitelman, joka on riskiperusteinen ja kattaa julkiset hankintamenettelyt;

Sisäinen tarkastus

13. panee merkille, että komission sisäinen tarkastus (IAS) antoi vuonna 2013 kertomuksen yhdestä rajoitetusta tarkastuksesta, joka koski tietotekniikkahankkeiden hallinnointia ja jonka perusteella annettiin kaksi erittäin tärkeää suositusta; toteaa myös, että IAS toimitti varmuuden osatekijöitä (Building Blocks of Assurance) koskevan lisätarkastuksen ja antoi sen perusteella lausunnon, jonka mukaan se oli saanut kohtuullisen varmuuden, sekä kaksi erittäin tärkeää suositusta; toteaa IAS:n vahvistaneen, että 22 sen aiempina vuosina antamista 23:sta erittäin tärkeästä suosituksesta oli toteutettu;

Muita huomautuksia

14. ottaa huomioon, että virasto aloitti toimintansa vuonna 2004 ja sen työskentely on siitä saakka pohjautunut kirjeenvaihtoon ja muuhun yhteydenpitoon isäntjäsenvaltion kanssa; toteaa kuitenkin, että isäntjäsenvaltion kanssa ei ole vielä tehty kattavaa toimipaikkasopimusta; katsoo, että sellainen sopimus edistäisi viraston ja sen henkilöstön toimintaolosuhteita koskevaa avoimuutta; kehottaa virastoa ja jäsenvaltiota puuttumaan asiaan pikaisesti ja tiedottamaan neuvottelujen edistymisestä vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle;
15. muistuttaa, että neuvoston, parlamentin ja komission yhdessä hyväksymän EU:n erillisvirastoja koskevan yhteisen lähestymistavan mukaan ”kaikilla virastoilla tulisi olla päätoimipaikkaa koskeva sopimus, joka olisi tehtävä ennen kuin virasto käynnistää toiminnallisen vaiheensa”; panee tässä yhteydessä merkille, että eräs toinen virasto, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA), allekirjoitti päätoimipaikkaa koskevan sopimuksen Saksan hallituksen kanssa vuonna 2011; vaatii isäntjäsenvaltiota tekemään mahdollisimman pian sopimuksen viraston kanssa, jotta voidaan selventää kansallisten oikeusviranomaisten suhteet ja jotta virasto voi esteettä harjoittaa sääntömääräistä tehtäväänsä; kehottaa komissiota käyttämään hyväkseen tänä vuonna tarjoutuvaa tilaisuutta muuttaa viraston perustamisasetusta, jotta voidaan päästä sopimukseen sen päätoimipaikasta ja jotta se voi toimia häiriöttä; pyytää siksi saada kuulla lopullisen päätöksen viraston päätoimipaikasta;
16. muistuttaa, että virastolla on olennainen tehtävä pyrittäessä varmistamaan lentoturvallisuuden mahdollisimman hyvä taso koko Euroopassa; huomauttaa, että yhtenäistä eurooppalaista ilmatilaa koskevaa säännöstöä ollaan parhaillaan tarkistamassa, mikä saattaa johtaa viraston toimivaltuuksien lisäämiseen; korostaa, että jos viraston toimivaltaa lisätään, myös sen rahoituksen sekä aineellisten ja henkilöresurssien on oltava sellaisella tasolla, että se pystyy suoriutumaan hyvin tehtävistään;
17. viittaa vastuuvapauden myöntämistä koskevaan päätökseen liittyvien muiden, luonteeltaan yleisten huomautusten osalta erillisvirastojen toiminnan tuloksellisuudesta, varainhoidosta ja sen valvonnasta 29. huhtikuuta 2015 antamaansa päätöslauselmaan ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0130 (katso tämän virallisen lehden sivu 431).